

Speciale Studie 4

Uitgebreidere studies

VAN

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

De Eerstgeborene der ganse schepping

Door Otis Q. Sellers,
Bijbelleraar

De eerstgeborene der ganse schepping

Colossenzen 1:15 zegt ons dat Jezus Christus “de eerstgeborene der ganse schepping” is. Deze uitspraak onthult een waarheid en het is een waarheid die we moeten kennen. We moeten echter begrijpen wat precies de waarheid is die door deze uitspraak wordt onthuld, aangezien velen er ideeën in lezen die er niet staan. Zo gebruikt men teksten om de godheid van Christus te ontkennen, terwijl dat juist expliciet wordt geleerd in deze tekst.

Sommigen beweren dat de uitspraak “de eerstgeborene der ganse schepping” een openbaring is van de *oorsprong* van Christus en een openbaring over zijn plaats in de orde van de geschapen dingen. Zij stellen dat Hij, voordat er iets anders bestond, geschapen werd en vervolgens de schepper werd van alle geschapen dingen, met uitzondering natuurlijk van zichzelf.

Het verrassende is dat deze mensen deze opvatting naar voren brengen alsof ze plotseling nieuwe informatie hadden ontdekt over de oorsprong en de aard van de Zoon van God. Ze lijken niet te weten dat deze opvatting meer dan 1600 jaar geleden (rond 300 n.Chr.) voor het eerst naar voren werd gebracht door iemand genaamd Arius, en dat het in de geschiedenis van het christendom steeds weer is opgedoken. Arius leerde dat de Zoon van God weliswaar in zekere zin als God kan worden aangeduid, maar dat hij niet God is in dezelfde zin als de Vader. Hij baseerde dit voornamelijk op zijn idee dat de Zoon van God niet eeuwig is en dat er dus een tijd is geweest dat hij niet bestond. Verschillende vormen van de Ariaanse leer worden voortdurend nieuw leven ingeblazen. Jezus Christus wordt tot een soort opperengel gemaakt, het eerste wezen dat door God is voortgebracht, zijn instrument bij de schepping van de wereld. Zo wordt Hem een zeer verheven en bovennatuurlijke waardigheid toegekend, maar Hij wordt slechts tot een buitengewoon hoog wezen gemaakt, **een geschapen god in plaats van God de Schepper**. Dit zou de waarheid zijn die Paulus in Colossenzen 1:15 uiteenzet wanneer hij Jezus Christus “de eerstgeborene der ganse schepping” verklaart. Maar het is slechts de interpretatie die aan Paulus’ woorden wordt gegeven. Het is niet de waarheid die in Paulus’ verklaring wordt uiteengezet. Het woord “eerstgeborene” vertelt ons niets over Zijn oorsprong, noch geeft het aan hoe Hij tot bestaan is gekomen. Dit wordt glashelder wanneer de uitspraak wordt onderzocht in de context waarin God haar heeft geplaatst.

Houd rekening met de context

Er is een interpretatieregule die eigenlijk bovenaan elke pagina van onze Bijbels zou moeten staan. Die regel luidt: *houd rekening met de context*. Als iemand niet volledig rekening houdt met de context of de setting van een uitspraak in de Schrift, kan hij misleid worden wat betreft de betekenis en toepassing ervan. Elke eerlijke Bijbelstudent weet dat honderden teksten uit de Bijbel worden gebruikt om precies het tegenovergestelde te bewijzen van wat God ermee wilde leren. Een voorbeeld van een dergelijke verdraaiing van de Schrift zien we in het veelvuldige gebruik van deze uitspraak in Colossenzen 1:15, los van de context. De methode is altijd dezelfde. Er wordt een idee afgeleid, gesuggereerd of verkondigd, en vervolgens wordt een deel van een tekst aangehaald om dit te bevestigen. Zo wordt het idee de context van de tekst in plaats van de Schrift waarin God het heeft geplaatst.

Wat is het onderwerp

Een fundamentele regel bij het behandelen van een tekst die als bewijs voor een stelling wordt aangevoerd, is om deze vragen te stellen: ‘Wat is het onderwerp van het gedeelte waaruit deze tekst is ontleend?’ en ‘Gaat het gedeelte over de stelling die wordt aangevoerd?’ Als het onderwerp niet hetzelfde is als de gedachte die wordt aangevoerd, als de tekst niet gaat over de stelling die wordt geponeerd, dan weten we dat een tekst uit de Schrift uit zijn verband is gehaald om een gedachte te ondersteunen die niet in het Woord van God wordt onderwezen.

In Colossenzen 1:15-19 beschrijft Paulus de transcendentale heerlijkheid van de Heer Jezus Christus. Daarom is het onderwerp van dit gedeelte de uitnemendheid van de Zoon. Deze uitnemendheid wordt uiteengezet in zeven superioriteiten, waarvan “de eerstgeborene der ganse schepping” er één is. Aangezien dit het geval is, kan de uitspraak “de eerstgeborene der ganse schepping” geen betrekking hebben op de oorsprong of de aard van Christus. Er is geen superioriteit of suprematie verwoord in het woord ‘eerstgeborene’ als het niets meer betekent dan een vroegere geboortedatum. Maar als eerstgeborene meer betekent dan dit, als het een ware uitnemendheid of superioriteit verwoordt, dan is het passend dat het wordt genoemd in een lijst die dergelijke zaken verwoordt. Dat het dit wel degelijk betekent, zal worden aangetoond door de Schrift, zowel het Oude Testament als het Nieuwe Testament.

Laten we allereerst goed kijken naar de uitspraak in Colossenzen 1:15. Er wordt gezegd dat Hij de “de eerstgeborene der ganse schepping” is. Als Paulus had gezegd “de eerstgeborene van alle geboren wezens” of “de eerstgeschapene van alle geschapen wezens”, dan zou het duidelijk zijn dat hij Zijn superioriteit boven geboren of geschapen wezens benadrukte. Als Paulus dit had gezegd, dan zouden we de Zoon van God in de categorie van geboren of geschapen wezens moeten plaatsen. Maar Paulus heeft dit niet gezegd. Hij zegt dat Hij “**de EERSTGEBORENE der ganse schepping**” is.

Daarom zou het goed zijn als de volgelingen van Arius ons zouden vertellen wat volgens hen de waarheid is over Christus in deze uitspraak. Vertelt deze uitspraak ons dat Hij GEBOREN is, of vertelt ze ons dat Hij GESCHAPEN is? En lezers zullen opmerken dat dit geen verwijzing is naar het kind dat in Bethlehem geboren is. We hebben hier te maken met de valse veronderstelling dat hij die vlees geworden is, die vóór Bethlehem bestond, een begin had. **Is hij, volgens hun leer, tot bestaan gekomen door het proces dat wij geboorte noemen, of door het proces dat wij schepping noemen?** Behoorde Hij tot de orde van wezens zoals Adam, die geschapen was, of tot die zoals Abel, die geboren werd? Mijn antwoord is dat de Zoon door wie alle dingen geschapen zijn, noch geboren noch geschapen is. Hij bestond eeuwig met God en als God.

Er zijn geen uitzonderingen op Christus’ rol in de schepping. De mensen die Hem tot een geschapen wezen willen maken, willen Hem ook tot een uitzondering maken op de dingen die Hij heeft geschapen. Zij willen ons doen geloven dat God Christus heeft geschapen en Hem vervolgens de macht heeft gegeven om de wereld te scheppen. De hele Bijbelse openbaring verwerpt volkomen en fragmenten die uit hun context worden gehaald, zullen alleen invloed hebben op mensen die ongeschoold en onervaren zijn in het Woord.

In het eerste hoofdstuk van Colossenzen vinden we het woord ‘eerstgeborene’ twee keer. Dit verschaft ons een zeer duidelijke aanwijzing over de betekenis ervan. Maar het is een feit dat hier weinig aandacht aan wordt besteed door degenen die het woord ‘eerstgeborene’ gebruiken om te bewijzen dat Hij een oorsprong had die niet anders was dan die van Gabriël of Michaël. In hetzelfde gedeelte van de Schrift wordt Hij ook “**eerstgeborene uit de doden**” genoemd (Col.1:18). In een andere brief van Paulus lezen we over bepaalde dingen die God deed voor een bepaalde groep gelovigen, “opdat Hij (de Zoon) de **eerstgeborene zou zijn onder vele broederen**” (Rom.8:29). Zo hebben we in de brieven van Paulus drie verschillende groepen waarover Christus de eerstgeborene is. Dit feit alleen al is voldoende om te bewijzen dat ‘**eerstgeborene**’ een **titel is die een hoge functie beschrijft. Er zit de gedachte in van eigendom, verantwoordelijkheid, heerschappij en beschikking.**

Hij is “**de eerstgeborene der ganse schepping**”. Als we vragen waarom Hij de eerstgeborene der ganse schepping is, zeggen de volgelingen van Arius dat dit komt omdat Hij vóór alle andere schepselen geboren is. Maar dit is niet het antwoord dat in de Schrift staat. De Zoon van God is de eerstgeborene der ganse schepping “**want in Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen**” (Col.1:16). Daarom is Hij de EERSTGEBORENE der ganse schepping. Hij is de Eigenaar van alles; Hij is de Heer van alles; de beschikking over alles ligt in Zijn handen.

De eerstgeborene uit de doden

Er wordt ook over Hem verklaard dat Hij **“de eerstgeborene uit de doden”** is. Van de grote groep die uit de doden zal komen, is Hij de Eerstgeborene. Let op dat er niet staat: “de eerste die uit de doden is opgewekt”. Aangezien mensen uit de doden worden opgewekt en niet uit de doden worden geboren, weten we uit deze tekst dat het woord “eerstgeborene” een titel van grote eer is. Hij is niet de ‘eerstgeborene uit de doden’ omdat Hij als eerste uit de dood is opgewekt. Deze hoge positie komt Hem toe omdat Hij de opstanding en het leven is. Zo heeft Hij in de nieuwe schepping dezelfde vooraanstaande positie als in de oude. Uit deze tekst alleen al blijkt dat ‘eerstgeborene der ganse schepping’ niet kan betekenen dat Christus de eerste was die van alle geschapen wezens werd geschapen. Als we het op die manier interpreteren, dan moeten we de parallelle titel ‘eerstgeborene uit de doden’ op dezelfde manier interpreteren. Dit zou ons tot onmogelijke conclusies leiden. Het woord ‘eerstgeborene’ verwijst in Colossenzen 1:15 niet méér naar Zijn ontstaan dan hetzelfde woord in Colossenzen 1:18 verwijst naar Zijn opstanding uit de doden.

Eerstgeborene onder vele broeders

De uitspraak **“opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broeders”** in Romeinen 8:29 is een duidelijk bewijs van de betekenis van ‘eerstgeborene’. Degene die al de eerstgeborene der ganse schepping en de eerstgeborene uit de doden was, is ook de eerstgeborene onder een bepaalde groep heiligen.

Dat het woord dat met ‘eerstgeborene’ is vertaald in bepaalde teksten inderdaad betekent dat iemand als eerste is geboren ten opzichte van anderen die uit dezelfde ouders zijn geboren, wordt algemeen erkend. Het woord komt voor in Lucas 2:7 en Hebrëeën 11:28. Maar zelfs hier werd degene die als eerste was geboren de Eerstgeborene, een positie met grote privileges en verantwoordelijkheden in die tijd.

Over het volk Israël zei God: **“Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israël”** (Ex.4:22, St.Vert.). Israël wordt zo genoemd, niet omdat dat het eerste volk was dat is ontstaan, maar vanwege de verheven positie die God het onder andere volken had gegeven. Als we het woord ‘eerstgeborene’ hier zouden gebruiken om te leren dat Israël het eerste volk was dat een natie werd, zouden we de goddelijke geschiedenis ontkennen. Het woord verwijst naar positie, niet naar oorsprong.

In Deuteronomium 21 vinden we een verhelderend gedeelte die veel licht werpt op dit onderwerp. **“Wanneer een man twee vrouwen heeft, van wie hij de ene bemint en de andere niet, en zij hebben hem zonen geboord, zowel de beminde als de niet-beminde, en de eerstgeboren zoon is van de niet-beminde, dan mag hij, wanneer hij zijn bezit aan zijn zonen vermaakt, aan de zoon der beminde niet het eerstgeboorterecht geven ten nadele van de zoon der niet-beminde, de eerstgeborene. Maar de eerstgeborene, de zoon van de niet-beminde, moet hij erkennen door hem een dubbel deel te geven van alles wat het zijne zal blijken te zijn, want deze is de eersteling van zijn kracht: hem behoort het eerstgeboorterecht”** (Deut.21:15-17).

Hier hebben we onweerlegbaar bewijs dat het woord ‘eerstgeborene’ een dubbele betekenis heeft. Dit gebod verbodt elke man om zijn tweede zoon tot zijn eerstgeborene te maken, een belachelijk verbod als ‘eerstgeborene’ alleen de volgorde betekent waarin de zonen van een man zijn geboren. Geen enkele macht op aarde kon deze volgorde ongedaan maken als die eenmaal was vastgesteld. Als het woord ‘eerstgeborene’ echter een bepaalde positie beduidt, dan zou een vader zijn tweede zoon tot zijn eerstgeborene kunnen maken. Aangezien dit hier verboden is, hebben we het onomstotelijke bewijs dat ‘eerstgeborene’ meer betekent dan de volgorde van geboorte. Het duidt op een positie.

De eniggeborene

In verband met het misbruik van het woord ‘eerstgeborene’ om te leren dat er een tijd was dat de Zoon van God niet bestond, wordt het woord ‘eniggeboren’ als ondersteunend bewijs aangevoerd. Zoals Arius betoogde: “Als de Vader de Zoon heeft voortgebracht, had Hij die geboren werd een begin van bestaan. Er was dus een

tijd dat de Zoon niet bestond.” Dit idee is gebaseerd op de volkomen onjuiste veronderstelling dat de Schrift Jezus Christus voorstelt als ‘geboren uit de Vader’.

De Bijbel zegt dit nergens, noch over Zijn eeuwige zoonschap, noch over Zijn menselijke geboorte. Het Griekse woord *MONOGENĒS* betekent niet ‘eniggeboren’. Dit blijkt uit het gebruik ervan in Hebrreeën 11:17, waar Isaak de ‘eniggeboren zoon van Abraham’ wordt genoemd. Aangezien Isaak niet de enige zoon van Abraham was, en bovendien zelfs niet de eerste zoon was die Abraham kreeg, kon hij niet de ‘eniggeborene’ zijn in de zin die wij tegenwoordig aan deze term geven. In het Engels ontbreken zowel woorden als een vergelijkbaar idee om de gedachte die in dit Griekse woord vervat zit, weer te geven. Het is een koosnaampje, zoals het woord “lieveling”¹ in Psalm 22:20, en het duidt op iemand die zeer geliefd is. Een soortgelijke waarheid zien we in ‘de Zoon zijner liefde’ in Colossenzen 1:13. Wanneer dit woord (*MONOGENĒS*) op Christus wordt toegepast, vertelt het ons wat de Zoon voor de Vader is. Het zegt niets over zijn afstamming.

Ik ben blij dat ik dit getuigenis over de Heer Jezus Christus kan geven en voel dat ik rijkelijk beloond ben voor mijn inspanningen door de kans te krijgen Hem opnieuw te belijden. Zonder voorbehoud, zonder compromissen, zonder voorwaarden: Jezus Christus is God. Er is geen eer die ik aan de Vader geef die ik niet ook aan de Zoon geef. Dit omvat ook de eer van het eeuwige bestaan.

¹ *Authorized Version*, Ps.22:20 heeft ‘my darling’, waar Statenvertaling ‘mijn eenzame ziel’ heeft en *NBG51* (20:21): ‘mijn eenzame’. *Naardense Bijbel (2024)*: ‘het enige’. (vert.)